

REGLER FOR OFFISIELLE HESTEUTSTILLINGER I REGI AV NORSK HESTESENTER

Gjelder fra 2019

Definisjoner:

Offisiell hesteutstilling: Utstilling/hingstekåring hvor resultatet er stambokmeritterende.

Innmelder: den person som melder på hesten og får tilsendt informasjon fra arrangør.

Utstiller: den person som er ansvarlig for hesten under selve utstillingen.

Mønstre: den person som fremviser hesten for dommerne.

Eier: i denne sammenheng den som er registerført eier.

Innmelder, utstiller, mønstre og eier kan være ulike personer for samme hest.

§ 1 ARRANGEMENT

Det kan holdes offisiell hesteutstilling for:

- a) hingster
- b) hopper
- c) vallaker
- d) unghester (inkludert føll)

Norsk Hestesenter i samarbeid med avlsorganisasjonene bestemmer hvilke raser og/eller hestetyper som kan stilles og hvilke klasser som skal inngå i utstillingen.

Hingstekåringer arrangeres av avlsorganisasjonene i samarbeid med Norsk Hestesenter når dette er avtalt.

Hoppe-, vallak- og unghestutstillinger gjennomføres av lokal utstillingsarrangør i samarbeid med Norsk Hestesenter. Terminliste fastsettes av Norsk Hestesenter i samråd med lokal utstillingsarrangør.

§ 2 DOMMERE

a) Oppnevning.

Norsk Hestesenter oppnevner alle dommere ved offisielle hesteutstillinger som NHS har ansvar for. Lands- eller landsdelsorganisasjon for vedkommende rase og lokale arrangører har anledning til å fremme forslag om dommere. Alle forslag om dommere sendes til Norsk Hestesenter samtidig med søknad om utstilling. Norsk Hestesenter oppnevner en bestyrer for hver utstilling.

b) Antall dommere og kvalifikasjoner.

Ved hingstekåringer og hoppeutstillinger må det være i alt minst 3 dommere, ved unghestskuer/føllklasser minst 2 dommere. Ved minimum 5 innmeldte individer av samme rase /hestetype oppnevnes, hvis mulig, rasedommer.

Ved større hoppeutstillinger bør en av dommerne være veterinær.

Ingen kan oppnevnes som dommer etter fylte 70 år. Oppnevnt dommer kan fungere ut det kalenderåret vedkommende fyller 70 år.

c) Habilitet.

Gjelder alle offisielle hesteutstillinger:

Forvaltningslovens regler kap. II legges til grunn.

§ 3 INNMELDING

Hester må meldes innen kunngjort tidsfrist til Norsk Hestesenter. Innmeldingen sendes på eget skjema pr. post eller elektronisk via www.nhest.no. Det er innmelders ansvar å sørge for at all relevant dokumentasjon sendes inn sammen med innmelding til utstilling.

Hester som er registrert med utstillingsrett hos den for rasen stambokførende instans har møterett. En hest kan stilles ut i samme klasse bare én gang i samme året. Det kan gjøres unntak for denne regelen for spesielle utstillinger.

Fastsatt innmeldingsavgift framgår av terminlistene. For alle utstillinger gjelder det at innmeldingen er bindende og at innmeldingsavgiften skal betales ved innmelding. På hingstekåringer refunderes halve innmeldingsavgiften mot framlagt veterinærattest.

§ 4 VETERINÆRE BESTEMMELSER

Norsk Hestesenter sender melding til Mattilsynet om tid og sted for offisiell hesteutstilling.

Arrangører og utstillere må rette seg etter de bestemmelser som blir gitt av Mattilsynet for å hindre smittespredning. Syke hester, eller hester fra staller der det er påvist eller er mistanke om smittsom sykdom, har ikke adgang til utstillingen.

I forbindelse med hingstekåringer skal det alltid gjennomføres veterinærundersøkelse.

§ 5 UTSTILLINGSORDEN

1. Innmeldt hest skal være til stede på utstillingsplassen til fastsatt tid og kan ikke føres bort fra plassen uten bestyrers samtykke.
2. Utstiller må selv sørge for røkt, fôr og tilsyn med hesten.
3. Utstiller/mønstrer har plikt til å vise fram hesten for dommere og publikum til den tid og på den måten som bestyreren fastsetter.
4. Hesten må være godt temmet og må i alle situasjoner bli framvist under forsvarlig kontroll.
5. All mønstring og håndtering av hingster skal foretas av personer som er over 16 år. Unntatt er bruksprøve for små ponnier som kan tas av yngre ryttere eller kusker. Dette må godkjennes av bruksprøvedommer i hvert enkelt tilfelle.
6. Hjelm er påbudt for personer under 18 år ved all håndtering av hingst, også 2-års hingst, på utstillingsområdet. Personer over 18 år oppfordres til å bruke hjelm.
7. Hesten skal vises med solid og rengjort hodelag med bitt og evt. annet seletøy.

Hingster skal ved all ferdsel på utstillingsområdet ha på hodelag og lange, delbare tøyler tilpasset hestens størrelse og rase.

Følgende tre alternativer blir godtatt:

1. Lange, delte/delbare tøyler som er festet i hver sin bittring
2. Lange, delte/delbare tøyler som er festet i hver sin bittring, og leietau med kjetting hvor kjettingen går under haka til hesten.
3. (Gjelder kun for fjordhest) Lange, delte/delbare tøyler hvor én ende består av en kjetting. Tøyleenden uten kjetting skal festes i bittringen på hestens venstre side. Tøyleenden med kjetting skal gå under haka til hesten.

Åringer kan vises i grime.

For fullblods araberhingster gjelder følgende: Ved all forflytning på utstillingsområde, samt ved veterinærundersøkelsen, visning på hardt underlag og fellesmønstring skal hodelag med bitt og to tøyler benyttes. Ved enkeltbedømmelsen kan hingsten ha utstillingshodelag.

For ponnier gjelder det at hopper og vallaker kan vises i en type taugrime som er tradisjonell for rasene i opprinnelseslandet, og hingster kan vises i hodelag med bitt og kjetting leietau.

I enkelte tilfeller kan bestyrer gjøre unntak fra denne regelen.

8. Voksne hester skal helst være skodd. Boots kan ikke benyttes.
9. Utstiller/mønstrer har både rett og plikt til å presentere hesten på den mest fordelaktige måten.
10. Utstiller/mønstrer og publikum må rette seg etter alle bestemmelser som blir tatt av bestyreren.
11. Arrangøren overtar ikke ansvar for hester som utstilles. All ferdsel på utstillingsområdet skjer på eget ansvar.
12. Utstiller/mønstrer har plikt til å la hesten bli underkastet de prøver og undersøkelser som bestyreren fastsetter.
13. Det skal føres protokoll (dommerkort) med omtale av hver hest. Utstiller skal motta utskrift av protokollen. Original protokoll skal oppbevares ved Norsk Hestesenter.

§ 6 HESTENS KVALITETER

Hesten skal vises i god form og kondisjon, være pent pusset og ha god hovpleie. Hest som etter bestyrerens og dommernes mening er uskikket som utstillingsdyr, er for feit eller for mager, vanstelt på annen måte eller halt, kan avvises. Hesten må være typisk for vedkommende rase for å kunne bli premiært. Hester som er uregjerlig skal bortvises fra utstillingen. Det gjelder for hele området under hele utstillingen.

§ 7 BRUKSPRØVER OG UNDERSØKELSER

Ved alle hingstekåringer og øvrige hesteutstillinger skal det avholdes bruksprøver som er tilpasset hver enkelt rase og/eller hestetype. Omfanget av og kravene til bruksprøvene fremgår av den til enhver tid gjeldende avlsplan for rasen og er nedfelt i eget bruksprøverelement.

§ 8 INDIVIDSBEDØMMELSE

Hestens alder regnes fra 1.januar i det året den er født.

Hester stilles ut etter følgende klasseinndeling:

Klasse 1 a	Hingster 6 år og eldre som innehar kårings-/premiegrad i Norge.
Klasse 1 b	Hingster 6 år og eldre som ikke innehar kårings-/premiegrad i Norge.
Klasse 2 a	Hingster 4 og 5 år som innehar kåringsgrad i Norge.
Klasse 2 b	Hingster 4 og 5 år som ikke innehar kåringsgrad i Norge.
Klasse 3	Hingster 3 år*
Klasse 4	Hopper 6 år og eldre som har født levende føll i utstillingsåret eller skal føde samme år, eller som tidligere har født minst to registrerte føll.
Klasse 5	Hopper 6 år og eldre uten føll eller som kun har født ett registrert føll tidligere.
Klasse 6	Hopper 4 og 5 år.
Klasse 7	Hopper 3 år*
Klasse 8	Vallaker 6 år og eldre
Klasse 9	Vallaker 4 og 5 år.
Klasse 10	Vallaker 3 år.

Typogodkjenning: Vilkår for typogodkjenning er fastsatt i de respektive avlsplaner.

Åpen klasse: Hingster som innehar kårings-/premiegrad. De vurderes ikke for eventuell endring av premiegrad. Denne klassen arrangeres i tilknytning til hingstekåringer. Det er innmelders plikt å opplyse ved innmelding om hingsten skal vises i åpen klasse. Det gis en omtale av hingstene og den/de beste for dagen er med og kjemper om tittelen "Dagens hest" og evt tittelen "Årets hingst" innen sin rase dersom slik utvelgelse foretas.

Unghestklasser: For føll, hopper og vallaker 1, 2 og 3 år samt for hingster 1 og 2 år gamle. Hopper og vallaker 3 år skal som hovedregel stilles i unghestklasse før 1.august, men Norsk Hestesenter kan for enkelte utstillinger gi dispensasjon fra denne regelen.

Lokal arrangør kan arrangere egne showklasser.

Islandshest: NHS utstillinger er uoffisiell for islandshest.

Premiering

Det kan oppnås følgende resultat i de enkelte klasser:

Klasse 1 a:	1., 2., 3.premie, lisensiert eller 0 pr.
Klasse 1 b:	1., 2., 3.premie, kåringsgrad, lisensiert eller 0 pr.
Klasse 2 a:	1., 2., 3.premie, lisensiert eller 0 pr.
Klasse 2 b:	1., 2., 3.premie, kåringsgrad, lisensiert eller 0 pr.
Klasse 3:	Kåringsgrad, lisensiert eller 0 pr.
Klasse 4:	1., 2. , 3.premie, graden "godkjent" eller 0 pr.
Klasse 5:	1., 2. , 3.premie, graden "godkjent" eller 0 pr.
Klasse 6:	1., 2. , 3.premie, graden "godkjent" eller 0 pr.
Klasse 7:	2. , 3.premie, graden "godkjent" eller 0 pr.
Klasse 8:	V1.,V2. , V3.premie eller V0 pr.
Klasse 9:	V1.,V2. , V3.premie eller V0 pr.
Klasse 10:	V2, V3, VGodkjent eller V0 pr.
Typogodkjenning:	Typogodkjent eller 0 pr.
Unghestklasser:	"sløyfe" eller "ikke sløyfe".

- ✓ Kåringsgrad er som oftest tidsbegrenset og gir bedekningsrett for 1.el. 2.kalenderår, for travere gis den for 6 kalenderår.
- ✓ Se også avlsplanene for de enkelte rasene.

§ 9 AVKOMSVURDERING

a) Hingster.

Teoretisk avkomsvurdering skal foretas av hingster som er i norsk eie og som har virket i norsk avl. Oppnevnt kåringsnemnd foretar vurderingene etter kriterier nedfelt i de respektive avlsplaner.

Hingstene kan ved avkomsvurderingen tildeles avkomspremie Elite, A, AB, B eller C. (Elite=utmerket nedarvingsevne, A=meget god nedarvingsevne, AB=god nedarvingsevne, B=middels nedarvingsevne, C= negativ nedarvingsevne). Hingst kan tildeles, evt. oppgraderes til Elite-status etter sin død.

Eier skal motta informasjon om forestående avkomsvurdering og gis anledning til å sende inn dokumentasjon av avlsresultater.

b) Hopper.

1.Framvisning av avkomsguppe på offisiell utstilling.

Hopper kan tildeles avkomspremie når den stilles sammen med følgende antall avkom:

- a) Hopper 11 år og eldre: Minst 4 registrerte avkom 2 år og eldre, etter minst 2 fedre.
- b) Hopper 10 år og yngre: Minst 3 registrerte avkom 2 år og eldre, etter minst 2 fedre

2.Teoretisk avkomsvurdering.

Hoppa kan meldes til og møte på utstilling for teoretisk avkomsvurdering når den har minst 4 avkom 3 år eller eldre som er utstilt og har dokumenterte prestasjoner.

Hoppene vil kunne oppnå avkomspremie: Elite – hvit sløyfe, A – rød sløyfe, B - blå sløyfe.

Ved avkomsvurdering av hopper skal opplysninger om alle registrerte avkom tas med i katalogen.

Avkomsvurderingen skal foregå på en offisiell hesteutstilling med minst 3 dommere. Innmelding av avkomsguppe sendes på vanlig måte for vedkommende utstilling. Dommerprotokoll og utskrift av bedømmelsen skal behandles på samme måte som for individbedømmelse.

§ 10 FORSIKRING

Norsk Hestesenter har utvidet sin ansvarsforsikring til også å omfatte avlsorganisasjoner som gjennomfører utstillinger i henhold til denne avtalen. Merk at utvidelsen dekker således avlsorganisasjonenes ansvar. I tillegg må det påses at både hesteeiere og andre selvstendige innleide har sine forsikringer i orden. Det anbefales at hesteeier og øvrige innleide tar kontakt med eget forsikringsselskap for å avklare dekning av eget ansvar og verdier.

§ 11 DOPINGBESTEMMELSER

Ved offisielle utstillinger gjelder det til enhver tid gjeldende dopingreglement for NHS.

§ 12 GAVEPREMIER

Bestyreren kan tillate at det blir delt ut gavepremier. Vilkåret er at gavepremiene er levert til bestyreren før utstillingen begynner, og at dommerne avgjør om gavepremier skal deles ut eller ikke i de forskjellige klasser.